

en Skrivelse fra ham til Overkrigsretten, hvori han den 17. September gør Rede for sin Begrundelse af, at han først arbitrært idømmer Rekrutterne de 5 Dages mørk Arrest paa indskrænket Kost. Han skriver nemlig — jeg maa igen udbede mig den højtærede Formands Tilladelse til en kort Oplæsning —: „Ved Fastsættelsen af den arbitrære Strafs Størrelse toges i Betragtning, at de to Rekrutter ikke tidligere var straffede, og at Sergenten var optraadt — i hvert Fald overfor enkelte i Delingen — saaledes, at han ogsaa maatte straffes, og desuden 1) at de to Rekrutter arbejdede for en Klage fra hele Delingen, uagtet de ikke havde Skygge af Grund til at tro, at der ikke vilde blive taget fuldt Hensyn til en Klage fra de enkelte, der selv mente at have noget at klage over“; — hertil er at bemærke, at de to Rekrutter ikke har stillet sig i Spidsen for at faa Kammeraterne til at indgive Klage, men at de er blevet opfordrede af deres Kammerater, den ene til at affatte Klagen og begge til at indgive den; — „2) at de to Rekrutter optraadte som Klager paa Delingens Vegne, uden at dette fuldt ud var korrekt“; — heri har Obersten ikke ubetinget Ret, thi Forhørene er paa dette Punkt meget mangelfulde, og det er efter min Opfattelse med Urette, at Auditøren afsiger en Kendelse, ifølge hvilken det blev nægtet de to Rekrutter at faa Sagen paa dette Punkt bedre oplyst; — „3) at de to Rekrutter havde benyttet et Tidspunkt paa Døgnet til at skaffe Tilslutning til Klagen, da Mandskabet ved at vækkes af Søvn ikke kunde have fornøden Klarhed over, hvad der foregik“; — ja, de gaar op til dem om Morgenen, vækker dem og beder dem skrive under eller give deres Tilslutning, men at Kammeraterne skulde være saa søvnige, naar de to allerede var staaede op, at de ikke vidste, hvad der foregik, har naturligvis ikke noget paa sig; — „4) at de to Rekrutter i Stedet for blot at optage Navnene paa de Rekrutter, der sluttede sig til Klagen, meddelte, at de Rekrutter, der ikke vilde følge den Tilslutning, der allerede var opnaaet andre Steder, vilde blive nævnte for sig og saaledes paa en Maade komme i Gabestokken. Det synes ogsaa, som om denne Metode har virket paa enkelte som et Slags Pres paa Tilslutningen“; — dette er ikke rigtigt. Det, der skete, var, at de sagde: De, der ikke vil være med til Klagen, kan blot tilkendegive det, saa bliver det noteret. Deri ligger der aldeles ingen Trusel. Det var en rimelig Maade at gøre det paa, og der er ogsaa paa Klagen noteret enkelte, som af forskellige Grunde

ikke havde tiltraadt; — „5) at de to Rekrutter ikke nøjedes med at samle Tilslutning om de egentlige Klagepunkter, men havde tilføjet andre for de disciplinære Forhold uheldige Bemærkninger“. Nu kommer vi til det interessante ved Oberst Fogs Synspunkt, det er Nr. 6, „at de to Rekrutter havde samlet Tilslutning til en Udtalelse som denne: „at vi som gode Kammerater gør fælles Sag med hverandre, naar vi mener, at nogle af os lider Uret“.“ En saadan Udtalelse oprører i højeste Grad Oberst Fog: han skriver derom: „en Udtalelse, der synes hentet fra det civile Liv, f. Eks. fra en Arbejdsplads, men som i sig indeholder det for Disciplinen i Hæren allerfarligste Princip, nemlig at undergive, fordi de mener, at der begaas Uret imod, nogen af dem, da gør fælles Sag med hverandre. Det kaldes oven i Købet paa lokkende Maade: som gode Kammerater. Selv om der virkelig fra en foresats Side bliver begaaet soleklar Uret mod nogen, vil en saadan Sammenslutning aldrig kunne taales. Fog.“

Jeg udtrykker mig neppe forkert, naar jeg betegner denne Oberst Fog som en gammeldags Mand, og jeg krænker ham vel heller ikke derved; der er jo Folk, som er stolte af at være gammeldags. Men den Betragtning, han her giver Ord, er en Betragtning, som han naturligvis tænker er et nødvendigt Grundlag for den militære Disciplin. Men han tager deri sørgeligt fejl. Det er sikkert en Betragtning, som, hvis den bliver lagt til Grund, vil ødelægge den militære Disciplin, fordi den, som jeg før sagde, er en Reminiscens fra Tider, hvor det ikke var værnepligtige Soldater, som var inde at aftjene deres Værnepligt, men lejede Landsknægte, man havde til Soldater. Man maa huske paa, at det ikke er Lejetropper, Officererne nu til Dags staaer overfor, men Landets Søner, og paa dem passer en Betragtning som denne ikke, saa meget mere som de har lært i deres Lærebog § 43, at de har Lov til at klage i Fællesskab, og naar de klager i Fællesskab, skal to underskrive paa alles Vegne.

Naa, men efter at Oberst Fog har faaet Sagen frem, idømmer han i Henhold til de Betragtninger, som nu er hans, de to Soldater 5 Dages Fængsel i mørk Arrest og paa indskrænket Kost. Denne Dom appellerer saa de to Rekrutter; den kommer for Krigsretten, og der bliver afholdt Forhør, som paa det Punkt, jeg før omtalte, hvor der er Kendelse for, at man nægter Rekrutterne at faa de Oplysninger tilvejebragte, som de anser for fornødne, maa siges at være ledet uheldigt. Der falder Dom den